

و برادرش عمرو (عُمیر) اولین مسلمان از تیره بنی خطمه و امام جماعت آنان بود.^۱
 به گزارش اکثر منابع، حارث در غزوه احد (سال سوم) به شهادت رسید.^۲ این در حالی است که ابن اسحاق، نامی از وی در میان شهدای احد، نیاورده است.^۳

ناجی حسن، مكتبة النهضة العربية، ۱۴۰۸ق؛
 نهاية الارب: احمد بن عبدالوهاب النويري
 (م. ۷۳۳ق.)، قاهره، دار الكتب والوثائق،
 ۱۴۲۳ق؛ **وفاء الوفاء باخبار دارالمصطفى: على**
 بن عبدالله السمهودي (م. ۹۱۱ق.)، به كوشش
 محمد محيي الدين عبدالحميد، بيروت، دار
 الكتب العلمية، ۲۰۰۶م.

محمدسعید نجاتی

◀ منابع

الاستيعاب في معرفة الاصحاب: يوسف بن
 عبدالله بن عبدالبر (۳۶۸-۴۶۳ق.)، تحقيق على
 محمد الجاوي، بيروت، دار الجيل، ۱۴۱۲ق؛
 الاصابة في تمييز الصحابة: ابن حجر العسقلاني
 (۷۷۳-۸۵۲ق.)، به كوشش على محمد معوض
 و عادل احمد الموجود، بيروت، دار الكتب
 العلمية، ۱۴۱۵ق؛ **جمهرة انساب العرب:**
 على بن احمد بن حزم (۳۸۴-۴۵۶ق.)، به
 كوشش گروهی از علماء، بيروت، دار الكتب
 العلمية، ۱۴۱۸ق؛ **الدرة الثمينه:** محمد
 بن النجار (م. ۶۴۳ق.)، به كوشش حسين
 شكرى، دار الارقم؛ **السيرة النبويه:** عبدالملك
 بن هشام (م. ۲۱۸ق.)، تحقيق مصطفى السقاء و
 عبدالحفيظ شبلي و ابراهيم الابياري،
 بيروت، دار المعرفة، **بي تا: معالم المدينة المنورة**
بين العمارة و التاريخ: كعكي عبدالعزيز، بيروت،
 دار و مكتبة الهلال، ۱۴۱۹ق؛ **نسب معد واليمن**
الكبير: ابن الكلبي (م. ۲۰۴ق.)، به كوشش

حارث بن عقبه: از شهدای أحد

حارث بن عقبه بن قابوس^۴ (قابس)^۵ از قبیله
 مُزَینه^۶، که به عمر بن اد بن طابخه نسب
 می برد.^۷ شهرت فرزندان عمر (عثمان و عمرو)
 به مزنی از این روست که مادرشان مزینه بنت
 کلب بن ویره بود.^۸ حارث بن عقبه، همراه با
 عمویش، وهب، هنگامی که مسلمانان برای
 نبرد با مشرکان به أحد (سال سوم) رفته بودند،
 وارد مدینه شدند و پس از آگاهی از
 رویارویی مسلمانان با مشرکان، خود را به احد
 رسانده و ضمن پذیرش اسلام، به محل کارزار

۴. المغازی، ج ۱، ص ۳۰۱؛ الطبقات، ج ۲، ص ۳۳؛ اسد الغابه، ج ۱،
 ص ۴۰۶.

۵. الاصابه، ج ۶، ص ۴۹۲.

۶. انساب الاشراف، ج ۱، ص ۳۲۶؛ الاستيعاب، ج ۴، ص ۱۵۶۲؛
 الاصابه، ج ۱، ص ۶۸۰.

۷. انساب الاشراف، ج ۱۱، ص ۳۲۵؛ مسالك الابصار، ج ۴، ص ۲۸۲.

۸. انساب الاشراف، ج ۱۱، ص ۳۲۵.

۱. الاستيعاب، ج ۳، ص ۱۲۱۸.

۲. السيرة النبويه، ج ۲، ص ۱۲۷؛ نهاية الارب، ج ۱۷، ص ۱۰۸؛
 الدرّة الثمينه، ص ۶۷؛ وفاء الوفاء، ج ۳، ص ۱۱۳.

۳. الاستيعاب، ج ۱، ص ۲۹۷.

منابع

الاستيعاب في معرفة الاصحاب: يوسف بن عبدالله بن عبدالبر (۳۶۸-۴۶۳ق.)، تحقيق علي محمد الجاوي، بيروت، دار الجيل، ۱۴۱۲ق؛
اسد الغابه في معرفة الصحابه: علي بن محمد بن الاثير (۵۵۵-۶۳۰ق.)، بيروت، دار الفكر، ۱۴۰۹ق؛ الاصابة في تمييز الصحابه: ابن حجر العسقلاني (۷۷۳-۸۵۲ق.)، به كوشش علي محمد معوض و عادل احمد عبدالموجود، بيروت، دار الكتب العلمية، ۱۴۱۵ق؛ انساب الاشراف: احمد بن يحيى البلاذري (م. ۲۷۹ق.)، تحقيق سهيل صادق زكار و رياض زركلي، بيروت، دار الفكر، ۱۴۱۷ق؛ الطبقات الكبرى: محمد بن سعد (م. ۲۳۰ق.)، به كوشش محمد عبدالقادر عطا، بيروت، دار الكتب العلمية، ۱۴۱۰ق؛ مسالك الابصار في ممالك الامصار: احمد بن يحيى العمري (م. ۷۴۹ق.)، به كوشش الشاذلي، ابوظبيع المجمع الثقافي، ۱۴۲۳ق؛ المغازي: محمد بن عمر الواقدي (م. ۲۰۷ق.)، به كوشش مارسدن جونز، بيروت، مؤسسة الاعلمي، ۱۴۰۹ق؛ المنتظم في تاريخ الملوك و الامم: عبدالرحمن بن علي ابن الجوزي (م. ۵۹۷ق.)، به كوشش محمد عبدالقادر عطا و مصطفى عبدالقادر عطا و نعيم زرزور، بيروت، دار الكتب العلمية، ۱۴۱۲ق.

محمدرضا ميرزایی

شتافتند.^۱ آن‌ها که پس از پیروزی ابتدایی مسلمانان و هنگام جمع آوری غنائم به احد رسیده بودند، همانند بسیاری از مسلمانان، به جمع آوری غنائم پرداختند که با حمله ناگهانی خالد بن ولید و عکرمة بن ابی جهل مواجه شدند. حارث و عمویش، پس از نبردی دلاورانه تحت فرمان پیامبر ﷺ، در برابر حملات مشرکان جنگیدند تا به شهادت رسیدند.^۲ بنا به گزارشی، پس از جنگ، پیامبر ﷺ بالای سر جنازه او و عمویش حاضر شد و منتظر ماند تا آن دو را به خاک سپردند.^۳ برخی صحابه‌نگاران از این دو به عنوان تنها شهدای قبیله مزینه در جنگ احد^۴ یاد کرده‌اند.^۴ از برخی صحابه^۵ نقل شده که بهترین آرزوی شهادت، به گونه شهادت این دو فرد مزنی است.^۶

۱. الطبقات، ج ۴، ص ۱۸۶؛ الاستيعاب، ج ۱، ص ۲۹۷؛ اسد الغابه، ج ۱، ص ۴۰۶.

۲. المغازي، ج ۱، ص ۲۷۵؛ الطبقات، ج ۴، ص ۱۸۶؛ المنتظم، ج ۳، ص ۱۹۶.

۳. المغازي، ج ۱، ص ۲۷۷؛ الطبقات، ج ۴، ص ۱۸۷؛ المنتظم، ج ۳، ص ۱۹۶.

۴. المغازي، ج ۱، ص ۳۰۱؛ انساب الاشراف، ج ۱، ص ۳۲۶؛ الاصابة، ج ۱، ص ۶۸۰.

۵. المغازي، ج ۱، ص ۲۷۶؛ الطبقات، ج ۴، ص ۱۸۷؛ المنتظم، ج ۳، ص ۱۹۶.

۶. انساب الاشراف، ج ۱، ص ۳۲۶؛ الاصابة، ج ۱، ص ۶۸۰.